

Przewodnik zawiera informacje
o dostępności dla wózków inwalidzkich

Przewodnik po Splicie

Małgorzata i Kamil Kowalewicz

wydane przez

ROBIMY PODRÓŻE
NA DWÓCH NOGACH I CZTERECH KOŁACH

www.robimypodroze.pl

Lokalizacja i dojazd

Split leży w środkowej części Dalmacji i jest oddalony od Trogiru o niespełna 30 kilometrów, a od Makarskiej o 61 kilometrów. W Splicie znajduje się duży port turystyczny, z którego można dopłynąć do większości wysp Chorwacji, a nawet do Włoch, do miasta Ankona. Split jest dużym miastem, które zamieszkuje 178 000 ludzi i jest ważnym ośrodkiem gospodarczym Chorwacji. Głównym punktem turystycznym Splitu jest znajdująca się nieopodal portu starówka.

Do Splitu można się dostać na cztery sposoby. Wybierając samochód, należy zjechać z autostrady A1 zjazdem numer 25, Dugopolje i dalej drogą numer 1 dojechać do miasta. Można także wybrać drogę lokalną – Ivana Pavla II (D8) – która dociera do Splitu z Szybenika i prowadzi dalej na południe Chorwacji. Kolejnym, lądowym sposobem dojechania do Splitu jest wybranie pociągu lub lokalnych autobusów, w Splicie znajduje się duży i dobrze skomunikowany dworzec. Do Splitu można także bezpośrednio z Polski dolecieć samolotem, lotnisko oddalone jest od centrum miasta o około 20 kilometrów (w kierunku Trogiru). Ostatnią możliwością dotarcia do miasta jest droga morska i wybór jednej z wielu linii promowych wpływających do Splitu.

Jeśli wybieracie do Splitu samochodem to najlepszym parkingiem będzie ten oznaczony w na naszej mapie literką „A”. Koszt parkingu to 6-7 HRK za godzinę postoj, płacą również posiadacze kart parkingowych osoby niepełnosprawnej.

Historia Splitu

Przed rozpoczęciem zwiedzania Splitu polecamy zapoznanie się z jego historią. Należy zacząć od IV w. p.n.e., kiedy to greccy koloniści z wyspy Vis zakładają w miejscu obecnego Splitu osadę pod nazwą Aspalathos. Przez kolejne wieki osada żyje w spokoju, aż do I w. n.e., kiedy to zostaje podbita przez Rzymian, którzy zakładają tu prowincję Iliricum ze stolicą w Salonie, której pozostałości znajdują się nieopodal obecnego Splitu.

W 293 roku n.e., za panowania cesarza Dioklecjana, rozpoczęła się budowa jego pałacu i właśnie to wydarzenie najbardziej wpłynęło na wygląd obecnej starówki Splitu. W kolejnych latach Split coraz bardziej się rozrastał pod panowaniem, od 395 roku, Bizancjum, a w VI wieku stał się siedzibą arcybiskupa i znacznie przerósł okoliczne miejscowości. Mimo powiększającej się roli Splitu w regionie nadal to Salona była stolicą Dalmacji. Taka sytuacja miała miejsce aż do roku 693, kiedy to Awarowie zniszczyli Salonę i Split stał się najważniejszym miastem regionu. Ten czas był okresem rozkwitu Splitu, do którego przenieśli się mieszkańcy zniszczonej Salony i rozpoczęli budować swoje domy wokół Pałacu Dioklecjana. W kolejnych latach nowo wybudowane domy i pałac zostały otoczone murem obronnym i tak powstał prężny ośrodek miejski nazywany Spalatum lub Spalatro.

W kolejnych latach mimo początkowego rozkwitu i coraz prężniej działającemu portowi miasto zaczęło podupadać. W XI wieku miasto zostało włączone do Królestwa Chorwacji, by już w 1105 roku przejść pod panowanie królów Węgier, którzy rządili tu około 300 lat. Po zakończeniu panowania węgierskich królów, w 1420 roku miasto przejęli Wenecjanie, którzy sprawili, że Split znacząco ożył i rozkwitł. To właśnie Wenecjanie, jako wybitni żeglarze i znakomici kupcy, bardzo dbali o Split, bo wiedzieli, że dobrze prosperujące miasto, z tak dobrym położeniem oznacza dla nich duże zyski. Taka sytuacja miała miejsce, aż do czasów napoleońskich, kiedy to przejęto Split w związku z podbiciem Wenecji. Za panowania Napoleona Split nadal był dobrze prosperującym portem i nawet po jego upadku i przejęciu, w XIX wieku, miasta przez Dynastię Habsburgów nic się w tym temacie nie zmieniło. Dopiero wiek XX był nieco bardziej burzliwy, bo po I wojnie światowej miasto włączono do Królestwa Serbów, Chorwatów i Słoweńców, a w 1929 roku stało się ono częścią Jugosławii, co trwało do 1991 roku, z przerwą na lata 1941 – 43, bo w okresie II wojny światowej, Split znajdował się pod okupacją włoską. Ostatecznie od wspomnianego już 1991 roku Split jest częścią niepodległej Chorwacji.

[illegible]

B

Promenada w Splicie

Zwiedzanie Splitu zaczynamy od najbardziej znanej promenady w Chorwacji. Splitska Riva, bo tak nazywa się to miejsce, to ciągnący się wzdłuż całej splitskiej starówki, szeroki deptak, który zachwyca od pierwszego wejrzenia. Promenadę w Splicie można podzielić na trzy części. Pierwsza z nich znajduje się nad samym morzem, skąd można obserwować nadpływające do portu statki i wielkie, prywatne jachty. Druga część promenady w Splicie to ta, którą polecamy się przejść i która jest chyba najpiękniejsza. To właśnie na niej znajduje się alejka umiejscowiona pomiędzy dwoma rzędami wysokich palm. Idealne miejsce na romantyczny spacer. Ostatnią częścią promenady w Splicie jest ta znajdująca się najbliżej murów starówki, gdzie ulokowane są liczne restauracje i kawiarenki.

Na obszarze całej promenady w Splicie można **korzystać z darmowego wi-fi**.

Wskazówka: Jeśli nie znajdziecie miejsca parkingowego na oznaczonym przez nas parkingu, polecamy pojechać w stronę portu i tam poszukać wolnych miejsc.

Promenada jest płaska i równa. Nie ma najmniejszych problemów z poruszaniem się tu na wózku inwalidzkim.

Otwarte całą dobę

Bezpłatne

43°30'27.7"N 16°26'17.0"E

Targ w Splicie

Kończymy spacer promenadą w Splicie i na jej końcu skręcamy w prawo, w ulicę Marmontovą. Na tej właśnie ulicy znajduje się sporo sklepów, zarówno tych z górnej półki, jak i tych bardziej przystępnych cenowo. Jednak my nie przyszliśmy tu po torebki Zary czy koszule Pierre Cardin. Przyszliśmy tu po coś bardziej cennego. Przyszliśmy tu, by **zobaczyć naturalne bogactwo Chorwacji** w postaci darów, jakie daje jej morze.

Po kilku minutach dochodzimy do miejsca docelowego, do targu rybnego w Splicie. Ten otwierany wcześniej rano targ oferuje wszystkie, jadalne dobra morza, jakie można wyłowić z chorwackiego morza. Można tu kupić krewetki, małże, ośmiorniczki i wiele, wiele ryb, a to, co najważniejsze wszystko jest świeże i ledwie kilka godzin temu zostało złowione. Poza walorami jadalnymi targu warto tu przyjść także dla panującej w tym miejscu atmosfery.

Wskazówka: Warto kupić na targu świeże owoce morza i przyrządzić je wieczorem na grillu.

Między stoiskami targowymi jest dość wąsko, ale da się przejechać.

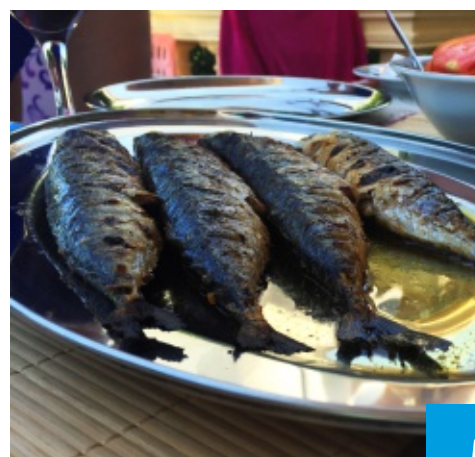
Targ otwierany jest wcześniej rano i zamykany około południa.

Wejście jest bezpłatne, za zakupy trzeba płacić.

43°30'33.6"N 16°26'13.5"E

Pomnik Grzegorza z Ninu i Złota Brama

Mijamy targ i przez kilkanaście metrów idziemy prosto i następnie skręcamy w prawo w ulicę Tomislava. Po przejściu niecałych 200 metrów docieramy do miejsca, w którym trzeba zdecydować, czy chcemy udać się pod sam pomnik Grzegorza z Ninu, czy wystarczy nam jego widok z okolicy Złotej Bramy. Jeśli chcecie udać pod pomnik, należy pójść prosto, natomiast jeśli wystarczy Wam jego obserwacja z okolic bramy, trzeba skręcić w prawo i po kilku metrach w lewo.

Przewodnik po Splicie nie mógłby się obyć bez tak ważnego zabytku, jak **pomnik Grzegorza z Ninu**, którego nie powinno się ominąć podczas zwiedzania Splitu. Grzegorz z Ninu to bardzo ważna postać w Chorwackiej historii, szczególnie w jej religijnej części. Grzegorz żył w X wieku n.e. i w latach 900-929 był biskupem Ninu. Ten chorwacki biskup był wielkim obrońcą języka i pisma słowiańskiego i propagatorem wprowadzenia języka chorwackiego do liturgii katolickiej. Z pomnikiem Grzegorza ustawionym w Splicie dodatkowo wiąże się ciekawa legenda. Otóż jeśli dotknie się jego palców u stopy ma on zapewnić nam zdrowie i szczęście. Bez problemu znajdziecie to miejsce, gdyż lśni jak żaden inny fragment pomnika.

Tuż obok pomnika znajduje się **Złota Brama**, przez którą wejdziemy na splitską starówkę. Brama Złota, nazywana także Bramą Północną to jedna z trzech bram miejskich w Splicie. Zwiedzanie Splitu warto zacząć właśnie od niej, ponieważ jest ona uważana za najpiękniejszą ze wszystkich trzech bram. Za czasów dominacji Salony nad Splitem prowadził przez nią trakt właśnie w kierunku Salony, natomiast w średniowieczu na fundamentach bramy wybudowano kopułę kościoła św. Marcina.

Wskazówka: Tuż obok pomnika znajduje się miejsce z darmową wodą pitną i park.

Zarówno dostęp do pomnika, jak i do bramy jest bezproblemowy. Nieopodal pomnika znajduje się miejsce parkingowe dla osób niepełnosprawnych.

Otwarte całą dobę

Bezpłatne

43°30'33.4"N 16°26'26.6"E

E

Pałac Dioklecjana

Kontynuujemy zwiedzanie Splitu i po przejściu przez Złotą Bramę kierujemy się prosto ulicą Dioklecjanową. Dochodzimy do placu, z którego możemy podziwiać **Pałac Dioklecjana**, choć nie jest to jedyne takie miejsce.

Pałac, który w 293 roku n.e. na swoje potrzeby wybudował cesarz Dioklecjan to tak naprawdę większość starówki Splitu, tak więc zwiedzając Split, zwiedzamy Pałac Dioklecjana. Pałac został wybudowany na wzór fortyfikacji obronnej o wymiarach 214×175 metrów i przecinały go dwie główne ulice. Miejsce, do którego dotarliśmy znajduje się na przecięciu tych ulic i jest wewnętrznym dziedzińcem pałacu. Charakterystycznym elementem tego miejsca jest plac z dwóch stron zdobiony rzędami wysokich kolumn. W wewnętrznej części placu znajduje się **świątynia Jowisza**, której strzeże egipski sfinks specjalnie sprowadzony na życzenie cesarza. Świątynia za czasów Dioklecjana przeznaczona była dla najwyższych bóstw rzymskich i boskiego ojca Dioklecjana – Jowisza, a w średniowieczu przekształcono ją w chrześcijańskie baptysterium. W 1979 roku cały kompleks został wpisany na listę światowego dziedzictwa UNESCO.

Nieopodal tego miejsca znajduje się Muzeum Miejskie.

Wejście do środka jest niemożliwe.

Otwarte całą dobę

Bezpłatne

43°30'29.9"N 16°26'25.8"E

Katedra Świętego Duję i Brama Srebrna

Na prawo od placu znajduje się **Katedra Świętego Duję**, która pierwotnie była mauzoleum Dioklecjana, które kazał sobie wybudować jeszcze za życia. Swoją nazwę katedra nosi po obecnym patronie Splitu, który jeszcze w III w. n.e. był patronem sąsiedniej Salony. Nadanie katedrze jego imienia jest trochę przekorne, ponieważ święty Dujam zginął męczeńską śmiercią właśnie z rąk Dioklecjana. Katedra składa się z trzech głównych części, z których każda została wybudowana w innym okresie. Najstarszą z nich jest wspomniane już w naszym przewodniku po Splicie mauzoleum Dioklecjana wybudowane w III w. n.e. W wieku XVII dobudowano do niego chór, a już w XX wieku wprowadzono znaczne przebudowania w pochodzącej z 1100 roku dzwonnicy. Na dużą uwagę zasługują drewniane, przepięknie zdobione czternastoma scenami z życia Chrystusa drzwi, które są **najlepszym przykładem rzeźby romańskiej w Chorwacji**. Wewnątrz katedry, na pierwszym piętrze znajduje się skarbiec, w którym przechowywane są relikwie świętego Dujama.

Na lewo od katedry znajdują się fragmenty **rzymskiej mozaiki** oraz kolejne z miejskich bram – **Brama Srebrna**.

Wejście do katedry po schodach

7:00 – 21:00

5 kn

43°30'29.6"N 16°26'26.9"E

Zwiedziliśmy już sporo, więc nadszedł czas, aby nasz przewodnik po Splicie poprowadził Was **do miejsca, gdzie można nieco odetchnąć**. Tuż za katedrą skręcamy w prawo, w ulicę Frane Bulića i wąskimi uliczkami udajemy się do mniej obleganego przez turystów miejsca. Dochodzimy do niewielkiego placu, na którym możemy rozkoszować się pięknie kwitnącą (każdego roku), oblepiającą budynki bugawenilą.

Po złapaniu oddechu w otoczeniu pięknych kwiatów ruszamy dalej na zwiedzanie Splitu. W drodze powrotnej do katedry świętego Duje możemy skręcić w prawo, w niewielki tunel i dojść nim do miejsca skąd można podziwiać zewnętrzne mury miejskie i samą katedrę.

Dostęp bezproblemowy

Otwarte całą dobę

Bezpłatne

43°30'28.2"N 16°26'25.8"E

H

Brama Żelazna

Wracamy w okolice katedry i idziemy prosto ulicą Petra Krešimira. Po kilkudziesięciu metrach dochodzimy do ostatniej bramy miejskiej. Tym razem jest to **Brama Żelazna**, która niegdyś była najczęściej używaną bramą miejską, a obecnie uważana jest za najbardziej widowiskową.

Po przejściu przez bramę wchodzimy na pochodzący z XIII wieku **Plac Ludowy**. Warto wspomnieć, że ten plac był pierwszym placem zbudowanym już poza murami Pałacu Dioklecjana. Niegdyś był uważany za główny plac Splitu, a obecnie można na nim podziwiać, znajdujący się na wieży ratuszowej **XV-wieczny zegar astronomiczny**.

Dostęp bezproblemowy

Otwarte całą dobę

Bezpłatne

43°30'31.1"N 16°26'21.9"E

I Targ owocowy

Przechodzimy przez Plac Ludowy i na jego końcu skręcamy w lewo, w ulicę Pavla Šubića. Wąskimi uliczkami Splitu dochodzimy do kolejnego placu miejskiego, tym razem **Placu Owocowego**. Nazwa placu nawiązuje do odbywającego się tu kiedyś targu owocowego, jednak jego historia jest dużo ciekawsza. Za czasów panowania w Splicie Wenecjan wybudowali oni w tym miejscu wielki zamek, z którego do dzisiejszych czasów pozostała jedynie, znajdująca się po prawej stronie placu wieża wenecka. W centralnej części placu stoi **pomnik Marko Marulica**, XV-wiecznego filozofa i autora jednego z pierwszych poematów w języku chorwackim.

Na placu znajdują się też liczne kawiarnie, restauracje oraz ekskluzywne butiki. Fajna knajpka jest w prawym rogu placu, w głębi.

Dostęp bezproblemowy

Otwarte całą dobę

Bezpłatne

43°30'29.5"N 16°26'19.2"E

Wejście do Pałacu Dioklecjana

Mając pomnik poety po lewej ręce, kierujemy się w prawo, by **przejść się wąskimi uliczkami Splitu** w kierunku ostatniej w naszym przewodniku po Splicie atrakcji. Idziemy ulicą Dobrić, następnie skręcamy w lewo w ulicę Zadarską i po przejściu pod budynkami kolejny raz w lewo aż dochodzimy do dobrze nam znanej promenady.

Kierując się promenadą w stronę parkingu, dochodzimy do Mosiężnej Bramy kierującej nas w **podziemia Pałacu Dioklecjana**. Brama w czasach rzymskich była używana jako brama awaryjna na wypadek ataku na pałac. Obecnie w podziemiach znajdują się sklepiki z dobrem wszelakim nastawionym na turystów, ponieważ właśnie tędy przechodzą wycieczki rozpoczynające zwiedzanie Splitu.

Tuż za bramą po lewej stronie znajduje się wejście do piwnicy pałacu. Niestety nie jest ona dostępna dla osób niepełnosprawnych, ale część można zobaczyć z poziomu podziemi i to za darmo.

Dostęp bezproblemowy

8:30 – 22:00

Bezpłatne

43°30'26.9"N 16°26'23.0"E

Praktyczne wskazówki

- Na spokojne zwiedzanie Splitu należy zaplanować sobie cały dzień.
- Starówka Splitu wyłączona jest z ruchu kołowego.
- W Splicie zawsze jest dużo turystów, jeśli chce się uniknąć ogromnych tłumów to trzeba zwiedzać miasto wcześniej rano lub wieczorem.
- Nieopodal oznaczonego przez nas parkingu, na ulicy Hrvoja Vukčića Hrvatinića znajduje się targ, na którym można kupić m.in. wyroby z białego kamienia z wyspy Brač.
- Nie zapomnij o zejściu z wydeptanych przez turystów szlaków i poszukania klimatycznych uliczek Splitu.
- Chcąc wymienić walutę w kantorze zwróć uwagę, czy nie jest pobierana duża prowizja od zamiany.

www.robimypodroze.pl

ZNAJDŹ NAS NA

ROBIMY *My* PODRÓŻE
NA DWÓCH NOGACH I CZTERECH KOŁACH

Rozpowszechnianie bez zgody autora zabronione!

- 2018 -